

178. sz. Egyezmény

a tengerészek munka- és életkörülményeinek ellenőrzéséről

A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Általános Konferenciája,

Amelyet a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal Igazgató Tanácsa hívott össze Genfben, és amely 1996. október 8-án nyolcvannegyedik ülészakára ült össze,

Tekintettel a munkaügyi ellenőrzésről (tengerészek) szóló 1926. évi Ajánlás elfogadása óta a hajózási ipar jellegében, és ennek következtében a tengerészek munka és életkörülményeiben beállt változásokra, és

Felidézve a munkaügyi ellenőrzésről szóló 1947. évi Egyezmény és Ajánlás, A munkaügyi ellenőrzésről (bányászat és szállítás) szóló 1947. évi Ajánlás és A kereskedelmi hajózásról (minimális előírások) szóló 1976. évi Egyezmény rendelkezéseit, és

Felidézve, hogy az Egyesült Nemzetek Tenger Törvényéről szóló 1982. évi Egyezménye 1994. november 16-án életbe lépett, és

Miután úgy határozott, hogy különböző javaslatokat fogad el A munkaügyi ellenőrzésről (tengerészek) szóló 1926. évi Ajánlás felülvizsgálatával kapcsolatban, mely kérdés az ülésnapirendjének első pontjaként szerepelt, és

Miután úgy döntött, hogy ezeket a javaslatokat kizárólag a hajózási szerinti állam által végrehajtandó nemzetközi Egyezmény formáját öltse;

a mai napon, 1996. október 22-én az elfogadja alábbi Egyezményt, amely „A munkaügyi ellenőrzésről (tengerészek) szóló 1996. évi Egyezmény” néven idézhető:

I. RÉSZ. HATÁLY ÉS FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

1. cikk

1. A jelen cikk eltérő rendelkezése hiányában a jelen Egyezmény minden olyan, akár állami, akár magántulajdonban levő tengerjáró hajóra vonatkozik, amely egy olyan tagállam területén van bejegyezve, amelyre vonatkozóan a jelen Egyezmény hatályos, és amely kereskedelmi célú teher- vagy személyszállítással foglalkozik, vagy egyéb kereskedelmi célt szolgál. A jelen Egyezmény szempontjából két tagállam nyilvántartásában is szereplő hajó úgy tekintendő, mint amely annak a tagállamnak a területén van bejegyezve, amelynek a zászlója alatt hajózik.

2. Azt, hogy a jelen Egyezmény szempontjából mely hajók minősülnek tengerjáró hajónak, nemzeti törvények vagy jogszabályok mondják ki.

3. A jelen Egyezmény a tengerjáró vontató hajókra is vonatkozik.

4. A jelen Egyezmény nem vonatkozik bruttó 500 tonna alatti hajókra, valamint az olajfúrótornyokhoz és a fúró platformokhoz hasonló vízi járművekre, amikor azok nem vesznek részt a hajózásban. A hajótulajdonosok és a tengerészek legrepresentatívabb szervezeteivel konzultálva a központi koordináló hatóság feladata eldönteni, hogy mely hajókra érvényes a jelen bekezdés.

5. A halászhajó-tulajdonosok és halászok képviselői szervezeteivel folytatott konzultációt követően a jelen Egyezmény rendelkezései, a központi koordináló hatóság által helyesnek tartott mértékig, kiterjeszthetők a kereskedelmi tengerészet halászhajóira.

6. Ha kétség merülne fel azzal kapcsolatban, hogy egy hajó a jelen Egyezmény szempontjából kereskedelmi tengerészeti műveletet végzőnek vagy kereskedelmi tengerészeti halászhajónak minősül-e, a kérdést a központi koordináló hatóságnak kell eldöntenie, az érintett hajótulajdonosok, tengerészek és halászok szervezeteivel folytatott konzultációt követően.

7. A jelen Egyezmény szempontjából-

- (a) a "központi koordináló hatóság" minisztert, minisztériumot vagy más olyan hatóságot jelenti, amelynek jogában áll a tengerészek munka- és életkörülményeinek felügyeletével kapcsolatban rendeleteket, határozatokat vagy egyéb jog erejével bíró utasításokat kibocsátani és végrehajtásukat ellenőrizni bármely, a tagállam területén bejegyzett hajó vonatkozásában;
- (b) a „felügyelő” kifejezés alatt bármely olyan köztisztviselő vagy egyéb közalkalmazott értendő, aki a tengerészek munka- és életkörülményeinek bármely vonatkozását tartozik ellenőrizni, valamint bármely más, megfelelő megbízólevéllel rendelkező személy, aki a központi koordináló hatóság által a 2. cikk 3. bekezdése értelmében erre felhatalmazott intézmény vagy szervezet nevében ellenőrzést tart;
- (c) a „törvényes rendelkezések” kifejezésbe a törvényeken és jogszabályokon kívül beletartoznak a jogi erővel bíró döntőbírói ítéletek és kollektív szerződések is;
- (d) a „tengerészek” kifejezés azokat a személyeket jelenti, akik bármely minőségben a jelen Egyezmény hatálya alatt álló tengerjáró hajón állnak alkalmazásban. Ha kétség merülne fel azzal kapcsolatban, hogy a jelen Egyezmény szempontjából személyek egy bizonyos kategóriája tengerésznek minősül-e, a kérdést a központi koordináló hatóságnak kell eldönteni az érintett hajótulajdonosok és tengerészek szervezeteivel folytatott konzultációt követően;
- (e) a „tengerészek munka- és életkörülményei” kifejezés olyan körülményekre vonatkozik, mint például a fedélzeti lakó- és munkaterületek tisztaságának, fenntartásának színvonala, a munkavállalás alsó korhatára, a munkaszerződés, az élelem és az étkezés, a személyzet elhelyezése, a toborzás, a személyzettel való ellátás, a képzések, a munkaidő, az orvosi vizsgálatok, a munkabalesetek megelőzése, az orvosi ellátás, a betegség és sérülés esetén járó juttatások, a jóléti és ehhez kapcsolódó ügyek, a repatriálás, valamint az olyan alkalmazási feltételek és körülmények, melyek a nemzeti törvények és jogszabályok hatálya alá tartoznak, valamint az egyesülés szabadságra vonatkozó jog, ahogyan ezt A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet egyesülési szabadságról és A szervezkedési jog védelméről szóló 1948. évi Egyezménye meghatározza.

II. RÉSZ. A VIZSGÁLAT MEGSZERVEZÉSE

2. cikk

1. Minden tagállam, amely tekintetében a jelen Egyezmény hatályban van, a tengerészek munka- és életkörülményeit vizsgáló felügyeleti rendszert köteles fenntartani.

2. Az olyan vizsgálatokat, melyek teljes mértékben vagy részben, a tengerészek munka- és életkörülményeivel foglalkoznak, a központi koordináló hatóságnak kell összehangolnia, mely hatóság egyúttal felelős az irányadó elvek meghatározásáért is.

3. A tengerészek munka- és életkörülményeinek vizsgálatáért minden esetben a központi koordináló hatóság felel. A hatóság felhatalmazhat állami intézményeket vagy más, általa illetékesnek és függetlennek tartott szervezeteket, hogy a nevében ellenőrzéseket tartsanak a tengerészek munka- és életkörülményeit illetően. Az ilyen intézményekről vagy szervezetekről a nyilvánosság számára hozzáférhető listát kell vezetnie.

3. cikk

1. Minden tagállamnak biztosítania kell, hogy a területén bejegyzett összes hajót három évet meg nem haladó időközönként, vagy ha lehetséges, évente ellenőrizzenek, hogy megbizonyosodjon arról, hogy a tengerészek fedélzeti munka- és életkörülményei megfelelnek a nemzeti törvényeknek és jogszabályoknak.

2. Ha a tagállamhoz panasz érkezik, vagy ha bizonyosságot szerez arról, hogy egy, a területén bejegyzett hajó a tengerészek munka- és életkörülményei tekintetében nem felel meg a nemzeti törvényeknek és jogszabályoknak, úgy intézkednie kell a hajó mielőbbi ellenőrzése érdekében.

3. Jelentős szerkezeti vagy a szálláslehetőségeket érintő átalakítás esetén a hajót az átalakítást követő három hónapon belül ellenőrzésnek kell alá vetni.

4. cikk

Minden tagállam köteles feladataik elvégzéséhez megfelelő képesítéssel rendelkező ellenőröket kinevezni, és megtennie a szükséges lépéseket annak érdekében, hogy a jelen Egyezmény támasztotta követelményeknek megfelelően elegendő számú ellenőr álljon rendelkezésre.

5. cikk

1. Az ellenőrök részére olyan jogállást kell biztosítani, és olyan szolgálati feltételeket kell nyújtani, amelyek biztosítják a kormányzat változásaitól és az alkalmatlan külső befolyásolástól való függetlenségüket.

2. A megfelelő megbízással rendelkező ellenőrnek jogában áll-

- (a) a tagállam területén bejegyzett hajó fedélzetére lépni, és bemenni mindazokba a helyiségekbe, ahová ezt a vizsgálat szükségessé teszi;
- (b) elvégezni bármely, általa szükségesnek ítélt ellenőrzést, próbát vagy vizsgálatot annak érdekében, hogy meggyőződjön a törvényi rendelkezések szigorú betartásáról;
- (c) megkövetelni a hiányosságok orvoslását; és
- (d) abban az esetben, ha okkal feltételezi, hogy a hiányosság jelentős veszélyt jelent a tengerészek egészségére és biztonságára nézve, bírói vagy közigazgatási hatósághoz való fellebbezés joga mellett megtiltani, hogy a hajó a kikötőt addig elhagyja, amíg a szükséges intézkedéseket meg nem tették. A hajót ugyanakkor nem szabad indokolatlanul feltartani, vagy késleltetni.

6. cikk

1. A jelen Egyezmény értelmében folytatott vizsgálat vagy intézkedések esetén, az ésszerűség határain belül, mindent meg kell tenni annak érdekében, hogy a hajót indokolatlan mértékben ne tartsák fel, illetve ne késleltessék.

2. Ha a hajót indokolatlanul tartják fel vagy késleltetik, a hajó tulajdonosát vagy üzemeltetőjét az elszenvedett veszteségért vagy kárért kártérítés illeti meg. Indokolatlan visszatartás vagy késleltetés állítása esetén a bizonyítás terhe a hajó tulajdonosára vagy üzemeltetőjére hárul.

III. RÉSZ. BÜNTETÉSEK

7. cikk

1. A nemzeti törvényeknek és jogszabályoknak megfelelő büntetést kell előírniuk arra az esetre, ha az ellenőrök által érvényesítendő törvényes rendelkezéseket megsértének, illetve az ellenőrököt akadályozná kötelességük elvégzésében. Ezeket a büntetéseket hatékonyan végre kell hajtani.

2. Az ellenőrök belátásuk szerint figyelmeztetést és tanácsot is adhatnak az eljárások megindítása vagy ajánlása helyett.

IV. RÉSZ. JELENTÉSEK

8. cikk

1. A központi koordináló hatóságnak feljegyzést kell vezetnie a tengerészek munka- és életkörülményeire vonatkozó vizsgálatokról.

2. Éves jelentést kell kiadnia a vizsgálati tevékenységekről, amely tartalmazza azon intézmények és szervezetek felsorolását is, amelyeket felhatalmazott arra, hogy a nevében vizsgálatot folytassanak. A jelentést a tárgyévét követő ésszerű időn, de legfeljebb hat hónapon belül ki kell adni.

9. cikk

1. Az ellenőrök kötelesek minden egyes vizsgálatról jelentést készíteni a központi koordináló hatóságnak. A jelentés egy angol nyelvű, vagy a hajón használatos munkanyelven készült példányát a parancsnok rendelkezésére kell bocsátani, egy másik példányt pedig a tengerészek tájékoztatására ki kell függeszteni a hajó faliújságján, vagy el kell küldeni képviselőiknek.

2. Bármely jelentősebb esemény nyomán végzett vizsgálatot követően a jelentést a lehető leghamarabb, de legkésőbb a vizsgálat lezárásától számított egy hónapon belül be kell terjeszteni.

V. RÉSZ. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

10. cikk

A jelen Egyezmény hatályon kívül helyezi a munkaügyi ellenőrzésről (tengerészek) szóló 1926. évi Ajánlást.

11. cikk

A jelen Egyezmény hivatalos ratifikációit a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatójával kell közölni nyilvántartásba vétel céljából.

12. cikk

1. A jelen Egyezmény a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet tagállamai közül csak azokra nézve kötelező, amelyeknek ratifikációit a főigazgató nyilvántartásba vette.

2. Az Egyezmény azon időponttól számított tizenkét hónap múlva lép hatályba, amikor két tagállam részéről történt ratifikációt a főigazgató nyilvántartásba vette.

3. A továbbiakban a jelen Egyezmény minden tagállamra nézve tizenkét hónappal azután lép hatályba, hogy a tagállam ratifikációját nyilvántartásba vették.

13. cikk

1. A jelen Egyezményt ratifikáló tagállam a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatójával egy nyilvántartásba vétel céljából közölt nyilatkozat útján mondhatja fel az Egyezmény első hatályba lépésének időpontjától számított tíz év elteltével. Az ilyen felmondás a nyilvántartásba vételét követő egy év elteltével válik hatályossá.

2. Az a tagállam, amely a jelen Egyezményt ratifikálta, és amely az előző bekezdésben említett tíz éves időszak lejárta utáni egy éven belül nem él a jelen cikkben biztosított felmondási jogával, újabb tíz éves időszakra kötelezettségben marad. Ezt követően minden tíz év elteltével mondhatja fel a jelen Egyezményt a jelen cikkben előírt feltételek szerint.

14. cikk

1. A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatója a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet valamennyi tagállamát köteles értesíteni a Szervezet tagállamai által vele közölt valamennyi ratifikálás illetve felmondás nyilvántartásba vételéről.

2. A főigazgató a második ratifikáció nyilvántartásba vételéről küldött értesítésével egyidejűleg felhívja a Szervezet tagállamainak a figyelmét az Egyezmény hatályba lépésének időpontjára is.

15. cikk

A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatója az előző cikkek rendelkezéseivel összhangban nyilvántartásba vett ratifikációkat és felmondásokat az Egyesült Nemzetek Alapokmányának 102. cikke szerint valamennyi részletükben nyilvántartásba vétel céljából megküldi az Egyesült Nemzetek főtítkárának.

16. cikk

A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal Igazgató Tanácsa az általa szükségesnek ítélt időpontokban jelentést terjeszt az Általános Konferencia elé a jelen Egyezmény helyzetéről, és megvizsgálja, kívánatos-e a Konferencia napirendjére tűzni az Egyezmény részleges vagy teljes módosításának kérdését.

17. cikk

1. Ha a Konferencia a jelen Egyezményt részben vagy egészében módosító új Egyezményt fogad el, az új Egyezmény eltérő rendelkezése hiányában-

- (a) az új módosító Egyezmény valamely tagállam által történő ratifikálása, tekintet nélkül a fenti 13. rendelkezéseire, *ipso jure* magában foglalja a jelen Egyezmény azonnali felmondását, amennyiben és amikor az új módosító Egyezmény hatályba lép;
- (b) az új módosító Egyezmény hatályba lépésekor lezárul a jelen Egyezmény ratifikálásának lehetősége a tagállamok előtt.

2. A jelen Egyezmény jelenlegi formájában és tartalmával mindenképpen érvényben marad mindazon tagállamokra nézve, amelyek a jelen Egyezményt ratifikálták, de a módosító Egyezményt nem.

18. cikk

A jelen Egyezmény szövegének angol és francia változata egyaránt hiteles.